

Een Zuid-Amerikaanse mier in onze huizen

Jinze Noordijk, EIS-Nederland

Herkenning

De Argentijnse mier, *Linepithema humile*, is een klein diertje. Ze zijn tussen de 2,2 en 2,6 mm lang. De bruine miertjes glanzen een beetje en hebben geen staande haren op de bovenkant van het lichaam. In de mientabel van Peter Boer uit 2010 staat de soort genoemd, maar een controle van de diertjes door een specialist is zeer aan te raden. De naam van deze soort geeft al aan dat hij oorspronkelijk uit Zuid-Amerika komt. De miertjes laten zich zeer makkelijk verspreiden en komen tegenwoordig op alle continenten voor (met uitzondering van Antarctica). Buitenshuis komen de mieren vooral in subtropische gebieden voor, maar binnen kunnen ze echt overal gevonden worden. De kolonies kunnen tot flinke proporties uitgroeien en de grote hoeveelheid mieren zijn dan ernstigste plaagdieren geworden.

Eerste waarnemingen

De Argentijnse mier werd in 1976 voor het eerst in Nederland waargenomen. De mieren worden met enige regelmaat onderschept door controleurs van de nieuwe Voedsel- en Warenautoriteit tijdens inspecties van geïmporteerde planten. Er is dus een geregelde import van Argentijnse mieren in Nederland en het is duidelijk dat de soort zich af en toe in huizen vestigt. Dit leidt soms tot overlast, maar door bestrijding kan het probleem snel opgelost worden. Als de mieren echter niet tijdig opgemerkt of bestreden worden, kan de mier zich zeer succesvol uitbreiden door nestafsplitsingen. Er zijn vele koninginnen die nieuwe mieren produceren, de overlast neemt toe en bestrijding wordt steeds lastiger.

Argentijnse mier. (Foto: April Nobile, antweb.org)

In Sint Maarten (Noord-Holland) is zo al ruim twintig jaar overlast van de mieren die verspreid over twee gebouwen voorkomen. De miertjes worden zelfs buiten de gebouwen gezien. Het was wel bekend dat Argentijnse mieren 's zomers buitenshuis voorkomen, maar er werd altijd aangenomen dat ze 's winters weer naar binnen trokken. Door onderzoek van Peter Boer en Mike Brooks is aangetoond dat ook nesten buiten gebouwen de winter door kunnen komen. Dit maakt de bestrijding nog lastiger, omdat veel onduidelijker is waar alle nesten zich bevinden.

De Argentijnse mier is dus meer een probleem dan tot voor kort werd aangenomen. En het valt ook wel te raden hoe deze warmteminnende soort reageert op klimaatverandering. Goede inzichten zijn nodig om te achterhalen of de Argentijnse mier zich gaat manifesteren als een wijdverbreide plaagsoort. Oplettenheid en meldingen door huizenbezitters is dan ook nodig om een goed beeld te krijgen op welke plekken deze soort binnen en buiten langdurig voorkomt.

Het spookt soms in kassen

Jinze Noordijk, EIS-Nederland

Herkenning

Het spookdraaigatje, *Tapinoma melanocephalum*, is een zeer gemakkelijk diertje om te zien. Het is een piepkleine soort (slechts zo'n 1,5 mm) en ze rennen razendsnel rond. Echter, deze mier behoort ook tot de meest schadelijke insecten ter wereld. De soort maakt individuerijke kolonies op allerlei plekken en kan zo schade veroorzaken aan de inheemse biodiversiteit en in gebouwen bijvoorbeeld aan apparaten. In kassen met gewassen kunnen ze eventueel aanwezige biologische bestrijders de das omdoen. Sommige mensen ondervinden huidirritaties als ze in contact komen met deze mier en er zijn zelfs meldingen van het overbrengen van voor de mens schadelijke microben in ziekenhuizen.

Verspreiding

Het oorspronkelijke areaal is niet bekend. Tegenwoordig komt de soort over de hele wereld voor. Het spookdraaigatje heeft een sterke voorkeur voor verwarmde gebouwen, maar in de tropen worden soms ook zeer verstoorde buitenmilieu's

Spookdraaigatje. (Foto: April Nobile, antweb.org)

bevolkt. Ook in Nederland is het spookdraaigatje waarschijnlijk algemeen, met name in verwarmde kassen.

De verspreiding is echter nog zeer slecht bekend. Goede verspreidingsgegevens zijn een eerste vereiste om te kunnen inschatten of het spookdraaigatje potentieel een serieus probleem is. Meldingen van deze soort zijn dan ook zeer welkom. Het spookdraaigatje is te herkennen aan de geringe afmeting en het deels zwarte lichaam met lichte poten, sprieten en achterlijf. In de mientabel van Peter Boer uit 2010 staat de soort genoemd. Toch blijven mieren lastig te herkennen. Het is daarom altijd noodzakelijk om wat diertjes te verzamelen en onder een binoculair op naam te brengen of te laten controleren. Plaagmieren kunnen opgestuurd worden naar EIS-Nederland in Leiden of het Kenniscentrum Dierplagen in Wageningen.